

	T.C. ORDU ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ İSLAM TARİHİ VE SANATLARI BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ İSLAM TARİHİ-I DERS İZLENESİ				Doküman No:	
					Yayın Tarihi:	
					Revizyon Tarihi:	
					Revizyon No:	
					Sayfa:	
Bölüm Adı	İlahiyat					
Dersin Kodu	Dersin Adı	Dersin Türü	Yıl	Yarıyıl	AKTS	
İLF108	İslam Tarihi-1	Zorunlu	1	1	3	
Dersin Seviyesi						
Lisans						
Haftalık Ders Saati (Kurumsal)		Haftalık Uygulama Saati		Haftalık Laboratuvar Sayısı		
2						
Öğrenim Türü						
Örgün						
Eğitim Dili						
Türkçe						
Dersin Amacı						
Hulefâ-i Râşidîn, Emevîler ve Endülüs Emevîler dönemi siyasi ve sosyal yapısı hakkında yeterli düzeyde bilgi edindirme, bu dönemde meydana gelen olayların sebep ve sonuçlarını değerlendirebilecek bir bakış açısı kazandırma ve edinilen bilginin güncel meseleleri analiz etmede kullanılabilmesini sağlama hususunda bilgi, beceri ve yetkinlik kazandırmak.						
Dersin Ön Koşulu Olan Dersler						
Yok						
Dersin Ön Koşulu Olduğu Dersler						
Yok						
Dersin İçeriği						
Halife ve hilafet kavramları ile başlangıcından itibaren hilafetin ana hatlarıyla tarihi, Hz. Peygamber sonrası dönemde Müslümanların yönetimini üstlenen ilk dört halifenin görev sefahatleri, bu süreçte yaşanan siyasi sosyal krizler ve dört halife sonrası hilafetin saltanata dönüşümü, Emevîler ve Endülüs Emevîler'i hakkında malumat sahibi olma.						
Ders İçin Önerilen Diğer Hususlar						
Yok						
Staj Durumu						
Yok						
Ders Kitabı / Malzemesi*						
1	Önkal, Ahmet (Editör) İslam Tarihi – I. İstanbul: Hikmetevi Yayınları, 2022.					
2	Apak, Âdem. <i>Anahatlarıyla İslâm Tarihi 2 (Hulefâ-i Râşidîn Dönemi)</i> . İstanbul: Ensar, 2012.					
İlave Kaynak(lar)*						

1	Demircan Adnan. Raşid Halifeler Dönemi
2	Sırma, İhsan Süreyya. Müslümanların Tarihi'ne Giriş, 2020, Beyan Yayınları
3	Fayda, Mustafa. <i>Hulefâ-yi Râşidîn Devri (Dört Halife Dönemi)</i> . İstanbul: Kubbealtı Neşriyat, 2015.
4	Yiğit İsmail. Emevîler, 2021, İsam Yayınları. Sarıçam, İbrahim, Aycan, İrfan, Emeviler, 2014, Diyanet Vakfı Yayınları
5	Özdemir, Mehmet. Endülüs Müslümanları, 1-2, 2017, Diyanet Vakfı yayınları Parlak, Nizamettin. Endülüs Siyasi tarihi, 1-3, 2021, Hikmetevi Yayınları
6	Baş, Eyüp. <i>İslam Tarihi El Kitabı</i> . Ankara: Grafiker Yayınları, 2012.
Dersi Veren Öğretim Elemanı/Elemanları	
Dr. Öğr. Üyesi Feridun Tekin, Dr. Öğretim Üyesi Veysel Öz	

DERS ÖĞRENME ÇIKTILARI**						
ÖÇ-1	Hz. Peygamber’in vefatı sonrası Müslümanlar arasında oluşan atmosferi açıklayıp değerlendirir.					
ÖÇ-2	Hulefâ-i Râşidîn döneminin İslâm tarihindeki yeri ve önemini kavrayıp yorumlar.					
ÖÇ-3	Hulefâ-i Râşidîn’den her birinin uygulamalarını karşılaştırarak değerlendirir.					
ÖÇ-4	İslam tarihinin devletleşme ve gelişim sürecini açıklayıp yorumlar.					
ÖÇ-4	Emevîler Dönemi’nin siyasi ve kültürel hayatını anlar.					
ÖÇ-5	Endülüs Emevîler dönemi hakkında bilgi sahibi olur.					
ÖÇ-6	Günümüzde ortaya çıkan bazı hadiseler ile Hulefâ-i Râşidîn, Emevîler ve Endülüs Emevîler dönemindeki fitne hadiselerini karşılaştırarak analiz eder.					
HAFTALIK DERS İÇERİKLERİ						
Hafta	Konular	Hedefler	Yetkinlikler			Kaynaklar ***
			1	2	3	
1.	Halifeliğin Mahiyeti	Hilafetin tarihi serüvenini ana hatlarıyla ortaya koyup değerlendirir.	x			Önkal, 2022 s. 21-26
2.	Halifeliğine kadar Hz. Ebûbekir	İlk halife Hz. Ebûbekir’in halife olana kadar geçen süreci öğrenir	x			Önkal, 2022 s.27-30.
3.	Hz. Ebûbekir dönemi belli başlı olayları	Hz. Ebû Bekir döneminde yaşanan tarihi gelişmeleri, fetih faaliyetlerini öğrenip değerlendirir.	x			Önkal, 2022 s. 30-42.
4.	Hz. Ömer dönemi	Hz. Ömer’in başlangıcından Hz. Ebûbekir sonuna kadar olan dönemle fetihleri inceler.	x	x	x	Önkal, 2022 s. 45-58.
5.	Hz. Ömer devri kurumsallaşma süreci	Hz. Ömer devrinde İslam medeniyetinin temeli olan kurumsallaşma sürecini değerlendirir	x		x	Önkal, 2022 s. 45-58
6.	Hz. Osman dönemi	Hz. Osman’ın halifeliği seçilmesi ile ilk altı yılda gerçekleşen hadiseleri irdeler	x			Önkal, 2012 s. 67-73.
7.	Hz. Osman’ın dönemindeki karışıklıklar	Hz. Osman’ın, döneminde yaşanan problemleri çözme çabaları ve neticede isyancılar tarafından şehit edilmesi süreciyle ilgili bilgi sahibi olup değerlendirir.	x		x	Önkal, 2022 s.73-84.

8.	Ara Sınav Haftası ● Ara sınav; ilk 7 hafta işlenen konuları ve hedefleri kapsayacak şekilde hazırlanacak, geçerli ve güvenilir ölçme araçlarıyla gerçekleştirilecektir. Ara sınav değerlendirmesi: %100 sınav, %0 ödev.					
9.	Hiz. Ali'nin halife seçilmesi ve iktidar muhalifleriyle mücadelesi	Hiz. Osman'ın şehadeti sonrası Hiz. Ali'nin halife seçilmesi, yönetim anlayışı ve iktidar muhalifleriyle mücadelesini analiz eder	x			Önkal, 2022 s.85-96.
10.	Hiz. Hasan Dönemi	Hiz. Ali'nin şehit edilmesinden sonra yaşananları mukayese eder.	x			Önkal, 2022 s. 99-105.
11.	Emevîler Dönemi	Ümeyye oğullarının devletleşme sürecine giden yolu irdeler.	x	x		Önkal, 2022 s. 113-123.
12.	Emeviler Dönemi	Emvîler'in siyasi tarihi hakkında genel malumatlar edinir.	x			Önkal, 2022 s.125-140
13.	Emeviler Dönemi	Emevî devletini yıkılışa giden sürecini değerlendir	x		x	Önkal, 2022 s.142-157
14.	Endülüs Siyasî Tarihi	İspanya'nın fethi ile Emevîler'in devletleşme sürecini öğrenir		x		Önkal, 2022 s.167-179
15.	Endülüs Siyasî Tarihi	Endülüs'te ortaya çıkan devletler ile ortaya çıkan hadiseleri analiz eder.	x	x		Önkal, 2022 s.180-191
16.	Yarıyıl Sonu Sınavı Haftası ● Yarıyıl sonu sınavı; ilk 7 hafta işlenen konuların %25'ini, ara sınav sonrası işlenen konuların %75'ini kapsayacak şekilde hazırlanacak, geçerli ve güvenilir ölçme aracıyla gerçekleştirilecektir.					

Öğrenci Sorumlulukları ve Ödevler

Öğrenci Sorumlulukları:

1. Her konuyla ilgili ilave kaynaklarda yer alan yayınların bireysel olarak araştırılması.
2. Öğrencilerin aktif katılım sağlamaları için ilgili haftanın konusuna ilişkin kaynakları okuması.
3. Derse devama ilişkin sınırın aşılmaması.
4. Dersin hedeflerinin gerçekleşme düzeyine ilişkin ders sorumlusu öğretim elemanına geri bildirimlerde bulunması.

Ödevler

Konusu:

Açıklama:

Son Teslim Tarihi:

Yarıyıl İçi Değerlendirmeye Katkısı (%):

Ders Değerlendirme			
Yarıyıl (Yıl) İçi Etkinlikleri		Adet	Değer
Ara Sınav		1	100
Toplam			100
Yarıyıl (Yıl) Sonu Etkinlikleri		Adet	Değer
Final Sınavı		1	100
Toplam			100
Yarıyıl (Yıl) İçi Etkinlikleri			%40
Yarıyıl (Yıl) Sonu Etkinlikleri			%60
Toplam			%100
Ders İş Yükü			
Etkinlikler	Sayı	Süre (Saat)	Toplam İş Yükü (Saat)
Ara Sınav	1	1	1
Final Sınavı	1	1	1
Derse Katılım	14	3	42
Bireysel Çalışma	14	2	28
Ara Sınav İçin Bireysel Çalışma	1	2	2
Final Sınavı İçin Bireysel Çalışma	1	2	2
Okuma	14	1	14
Toplam İş Yükü (Saat)			90
AKTS (Toplam İş Yükü/25)			90/30=3

Program Çıktıları (PÇ) ile İslam Tarihi Dersi Öğretim Çıktıları (ÖÇ) Matrisi

Öğretim Çıktıları	ÖÇ 1	ÖÇ 2	ÖÇ 3	ÖÇ 4	ÖÇ 5	ÖÇ 6	ÖÇ 7
Program Çıktıları							
PÇ 1. İlahiyat alanında kazanılan yeterliliklere dayalı, kuramsal ve uygulamalı bilgilere sahiptir.	3	3	3	3	3	3	
PÇ 2. İlahiyat alanında edindiği kuramsal ve uygulamalı bilgileri eğitim-öğretim, araştırma ve topluma hizmet alanlarında kullanır, çözümler ve uygular.			3			3	
PÇ 3. İlahiyat alanında karşılaşılan kadim ve güncel dini meseleleri saptama, tanımlama, yorumlama, formüle etme ve çözüm bulmada bireysel veya ekip üyesi olarak sorumluluk alır.	3	3	4	3	4		
PÇ 4. İlahiyat alanındaki bilgi ve becerileri kullanarak, hem kendisinin hem de sorumluluğu altında çalışanların kişisel ve mesleki gelişimine yönelik etkinlikleri planlar		2	3			3	
PÇ 5. İlahiyat alanında edindiği bilgi ve becerileri eleştirel bir yaklaşımla değerlendirir ve yaşam boyu öğrenmeye ilişkin olumlu tutum geliştirir.			3				
PÇ 6. İlahiyat alanındaki çeşitli bilimsel, sosyal, kültürel ve sanatsal etkinliklere katılır.							
PÇ 7. Anadilde ve yabancı dilde ilahiyat alanında kuramsal ve uygulamalı bilgileri izler ve bunları ilgili alandaki paydaş kişi ve kuruluşlarla paylaşır.							
PÇ 8. Çağın gerektirdiği dijital okuryazarlık becerisine sahip olur bunu ilahiyat alanında etkin bir şekilde kullanır.							
-PÇ 9. Dini anlayış ve uygulamaların evrensel, toplumsal, hukuki ve etik değerlere ilişkin yansımaları hakkında farkındalık sahibidir.		2					
PÇ 10. Değişen hayata ve yeniliğe karşı açık tutuma sahip olarak bilimsel, toplumsal, ekonomik, yasal ve siyasal gelişmelerden haberdardır.	3	2	3	2	3		
PÇ 11. İlahiyat alt dalları ve diğer bilim alanları ile ilişki kurarak disiplinler arası araştırma, inceleme, analiz ve yorum yapar.		2					

Programa Özgü Ölçütler (PÖÖ) ile İslam Tarihi Dersi Öğretim Çıktıları (ÖÇ) Matrisi

Öğretim Çıktıları	ÖÇ 1	ÖÇ 2	ÖÇ 3	ÖÇ 4	ÖÇ 5	ÖÇ 6	ÖÇ 7
Programa Özgü Ölçütler							
PÖÖ 1 Kur'an-ı Kerim bilgisine, doğru tilavet becerisine ve yeterli ezbere sahip olma							
PÖÖ 2 Arapça temel kaynakları okuma ve anlama yetkinliğine sahip olma							
PÖÖ 3 İtikat, ibadet, ahlak ve muamelata dair usul ve esasları kavrama ve dayandığı temelleri bilme							
PÖÖ 4 Kur'an ve sünnet bütünlüğünü esas alan bir yaklaşıma sahip olma							
PÖÖ 5 Bütüncül ve sistematik bir dini düşünce ve kavrayışa sahip olma			3				
PÖÖ 6 Zaman ve mekâna göre ortaya çıkan farklı dini yaklaşımları doğru anlama ve tutarlı değerlendirme yetkinliğine sahip olma	3	3	3	3	3	3	
PÖÖ 7 Din istismarı, şiddet, İslam karşıtlığı gibi dine ve topluma zararlı eğilimlere karşı söylem	3	3	3	4	3		

ve tutum geliřtirebilme yetkinliğine sahip olma							
PÖÖ 8 Farklı düşünce ve yorumlar karşısında saygı ve adaleti esas alma yetkinliğine sahip olma				4			
PÖÖ 9 Kişi ve kurumlar yerine ilke ve deđerleri üstün tutan bir anlayıřa sahip olma	4	4	4	4	5	5	
PÖÖ 10 Dinin temel kaynakları ve bilimsel verilere dayalı din eğitimi ve din hizmetleri verme yetkinliğine sahip olma							
PÖÖ 11 Toplumun inanç, ibadet, ahlak, örf ve adetlerini İşlam'ın temel kaynakları ışığında yorumlama ve toplumu aydınlatma yetkinliğine sahip olma			3				
PÖÖ 12 Dini danışmanlık ve rehberlik bilgi ve becerisine sahip olma							
PÖÖ 13 Akıl, bilgi, istişare, emanete riayet, ehliyet ve adalet gibi temel değerler/ilkeler ışığında çalışma ve sorumluluk üstlenebilme yetkinliğine sahip olma				4			
PÖÖ 14 İşlam kültür, sanat ve medeniyeti hakkında temel ve bütüncül bilgilere sahip olma	4	4	4	4	4	4	

Açıklamalar:

* Kaynaklar İSNAD atıf sistemin kaynakça yazım usulüne göre yazılacaktır.

** İlave öğrenme çıktısı yazmak için satır açabilirsiniz.

***Kaynaklar İSNAD metin içi atıf gösterme usulüne göre yazılacaktır.

****Ders sorumlusu öğretim elemanının gerekli görmesi durumunda dersin içerik ve hedeflerine uygun ölçme ve değerlendirmeye esas olacak ödev/ödevler verebilir.

***** Ordu Üniversitesi İlahiyat Fakóltesi Ödev Hazırlama Kılavuzunda yer almayan hususlar, ders sorumlusu öğretim elemanı tarafından belirlenir.